

BẢN TIN PHÁP LUẬT – TUẦN 04 THÁNG 09 & TUẦN 01 THÁNG 10 (22/9/2025 – 5/10/2025)

Trong hai tuần lễ tới, hai Luật mới có hiệu lực và một số thông tư về tài chính-kinh doanh đối với doanh nghiệp nhà nước sẽ được bãi bỏ. Đặc biệt, Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp 2025 và Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới Sáng tạo 2025 có hiệu lực ngày 1/10/2025 được kỳ vọng sẽ hiện thực hóa tinh thần Nghị quyết 57 của Bộ Chính trị, tạo hành lang pháp lý mới giúp doanh nghiệp Việt Nam và nhà đầu tư quốc tế gia tăng quyền tự chủ, phát huy tri thức và công nghệ để thúc đẩy sức cạnh tranh của nền kinh tế trong kỷ nguyên số.

I. Lĩnh vực Tài chính

Các quy định về dự trữ bắt buộc của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam phát sinh hiệu lực áp dụng, cụ thể:

- Thông tư 23/2025/TT-NHNN** sửa đổi Thông tư 30/2019 về dự trữ bắt buộc do Ngân hàng Nhà nước Việt Nam ban hành ngày 12/08/2025, có hiệu lực ngày 01/10/2025.

Nội dung chính:

- Ngân hàng chính sách không còn thuộc diện phải thực hiện dự trữ bắt buộc.
 - Giảm tỷ lệ dự trữ bắt buộc (50%) cho Tổ chức tín dụng là bên nhận chuyển giao bắt buộc ngân hàng thương mại được kiểm soát đặc biệt.
- Quyết định 2977/QĐ-NHNN** sửa đổi, bổ sung một số điều của Quyết định 1158/QĐ-NHNN về tỷ lệ dự trữ bắt buộc do Ngân hàng Nhà nước Việt Nam ban hành ngày 12/08/2025, có hiệu lực ngày 01/10/2025.

Nội dung: Điều chỉnh các quy định tại Quyết định 1158/QĐ-NHNN về tỷ lệ dự trữ bắt buộc đối với tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài để phù hợp với các nội dung mới được ban hành tại Thông tư 23/2025/TT-NHNN.

II. Lĩnh vực Doanh nghiệp & Chính sách Thuế

- Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp 2025, số 67/2025/QH15** do Quốc Hội ban hành ngày 14/06/2025, có hiệu lực ngày 01/10/2025.

Nội dung chính:

Thay thế Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp 2008 sửa đổi, bổ sung 2013 với một số điểm mới: *Thứ nhất*, bổ sung đối tượng chịu thuế là doanh nghiệp nước ngoài cung cấp hàng hóa, dịch vụ qua thương mại điện tử, nền tảng số phát sinh thu nhập tại Việt Nam. *Thứ hai*, bổ sung các khoản thu nhập được miễn thuế (thu nhập từ chuyển nhượng tín chỉ carbon lần đầu, trái phiếu xanh lần đầu sau phát hành, hoặc từ lãi trái phiếu xanh, khoản hỗ trợ từ ngân sách nhà nước, thu nhập G2G...). *Thứ ba*, quy định rõ kỳ tính thuế và phương pháp tính thuế phù hợp hơn cho một số đối tượng chịu thuế (doanh nghiệp nước ngoài không có cơ sở thường trú, hợp tác xã, tổ chức khác khi doanh thu nhỏ không quá 3 tỷ). *Thứ tư*, các khoản chi được trừ khi tính thuế TNDN (như R&D, chuyển đổi số, đóng góp công trình công cộng, giảm phát thải khí nhà kính. *Thứ năm*, bổ sung mức thuế TNDN từ 15-17% cho SMEs (doanh thu dưới 3 tỷ tới dưới 50 tỷ đồng). *Thứ sáu*, áp dụng nguyên tắc ưu đãi thuế TNDN, theo đó doanh nghiệp được lựa chọn áp dụng mức ưu đãi có lợi nhất. *Thứ bảy*, nâng mức trích lập Quỹ phát triển khoa học và công nghệ của doanh nghiệp từ 10% lên 20%. (Nguồn: [Tập chí Tòa án Nhân dân điện tử](#))

4. Thông tư 82/2025/TT-BTC và Thông tư 83/2025/TT-BTC bãi bỏ các thông tư về phân bổ giá trị lợi thế kinh doanh, phân bổ lợi nhuận, tài chính và trợ cấp do Bộ Tài chính ban hành ngày 15/08/2025, có hiệu lực ngày 01/10/2025.

Chính thức bãi bỏ:

- Toàn bộ nội dung của Thông tư 138/2012/TT-BTC, theo đó các công ty cổ phần được chuyển đổi từ doanh nghiệp nhà nước sẽ không còn bị ràng buộc bởi các quy định cụ thể về phân bổ giá trị lợi thế kinh doanh ban hành tại Thông tư 138/2012/TT-BTC.
- Thông tư số 155/2009/TT-BTC ngày 31/7/2009 về chế độ phân phối lợi nhuận của công ty nhà nước.
- Thông tư số 202/2009/TT-BTC ngày 20/10.2009 về tài chính trong bán, giao doanh nghiệp 100% vốn nhà nước.
- Thông tư số 92/2011/TT-BTC ngày 23/ 6/ 2011 về thực hiện trợ cấp khó khăn đối với người lao động trong doanh nghiệp.
- Thông tư số 180/2012/TT-BTC ngày 24/10/2012 về xử lý tài chính về chi trợ cấp mất việc làm cho người lao động tại doanh nghiệp.

III. Lĩnh vực Công nghệ thông tin

Các cơ chế, chính sách dành cho doanh nghiệp khoa học và công nghệ; Quỹ đầu tư mạo hiểm quốc gia, quỹ đầu tư mạo hiểm của địa phương; Thị trường giao dịch chứng

khoán chuyên biệt cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo chính thức có hiệu lực thi hành.

5. Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới Sáng tạo 2025 số 93/2025/QH15 do Quốc Hội ban hành ngày 27/06/2025, có hiệu lực ngày 01/10/2025.

Nội dung chính:

- Phạm vi: quy định về hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của cơ quan, tổ chức, cá nhân; chính sách, biện pháp bảo đảm phát triển khoa học, công nghệ và thúc đẩy đổi mới sáng tạo.
- Đối tượng áp dụng: cơ quan, tổ chức, cá nhân trực tiếp tham gia hoặc có liên quan đến hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo tại Việt Nam hoặc ngoài lãnh thổ Việt Nam nhưng có quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật Việt Nam, điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên.
- Một số điểm mới: Thứ nhất, định nghĩa “đổi mới sáng tạo” được đưa vào luật, đặt ngang hàng với khoa học – công nghệ để mở rộng phạm vi từ nghiên cứu chuyên môn sang sáng tạo trong toàn xã hội. Thứ hai, quản lý nhà nước được đổi mới theo hướng chú trọng kết quả và hiệu quả đầu ra, chấp nhận rủi ro trong thử nghiệm thay vì kiểm soát đầu vào. Thứ ba, định hướng và tập trung nguồn lực để “làm chủ các công nghệ chiến lược” thay vì chỉ “sử dụng công nghệ” như trước. Thứ tư, nghiên cứu – phát triển (R&D) lấy thị trường và định hướng sản phẩm làm trọng tâm, bảo đảm gắn liền với nhu cầu thực tiễn. Thứ năm, đầu tư phát triển các trường đại học thành trung tâm nghiên cứu khoa học, hướng tới hình thành trung tâm nghiên cứu trình độ cao. Thứ sáu, chi phí R&D của doanh nghiệp được công nhận là chi phí sản xuất – kinh doanh hợp lệ và được khấu trừ thuế. Thứ bảy, hệ sinh thái khoa học – công nghệ và đổi mới sáng tạo được xây dựng toàn diện, bao gồm thể chế, hạ tầng, nguồn nhân lực, tổ chức trung gian, quỹ đầu tư mạo hiểm và các định chế hỗ trợ. Thứ tám, đẩy mạnh chuyển đổi số trong quản lý khoa học công nghệ bằng hình thức hậu kiểm, quản lý hồ sơ và nhiệm vụ khoa học trên nền tảng số, góp phần minh bạch hóa và nâng cao hiệu quả quản lý. (Nguồn: [Báo Điện tử Chính phủ](#))
- Các định chế mới: Chứng nhận doanh nghiệp khoa học và công nghệ; Quỹ đầu tư mạo hiểm quốc gia, quỹ đầu tư mạo hiểm của địa phương; Tổ chức thị trường giao dịch chứng khoán chuyên biệt cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo.